

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

21 Αυγούστου 2018

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 152

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 82

Τροποποίηση του π.δ. 307/1986 «Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά την διάρκεια της εργασίας τους» (135 Α') όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε συμμόρφωση με την οδηγία 2017/164/ΕΕ της Επιτροπής (ΕΕ L 27/1.2.2017).

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1, 2, 3 και 5 και 3 του ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34), όπως οι παράγραφοι 1 και 5 του άρθρου 1 τροποποιήθηκαν, αντιστοίχως, με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 1440/1984 (Α' 70) και το άρθρο 3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του ν. 1892/1990 (Α' 101).

2. Τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 6, 41 και 73 παρ. 1 του «Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων» (εφεξής Κ.Ν.Υ.Α.Ε.), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3850/2010 «Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων» (Α' 84).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις.» (Α' 143).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).

5. Την αριθμ. Υ29/8.10.2015 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Γεώργιο Χουλιαράκη» (Β' 2168).

6. Την αριθμ. 2/4.10.2017 γνώμη του Συμβουλίου Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Σ.Υ.Α.Ε.).

7. Την αριθμ. 48859/1809/1.11.2017 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουρ-

γείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

9. Την αριθμ. 107/2018 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας και Ανάπτυξης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 (άρθρο 1 οδηγίας)

Σκοπός - Αντικείμενο

1. Σκοπός του παρόντος διατάγματος είναι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων προς τις διατάξεις της οδηγίας 2017/164/ΕΕ της Επιτροπής της 31ης Ιανουαρίου 2017 (ΕΕ L 27, σελ. 115 της 1.2.2017) «Για τη θέσπιση τέταρτου καταλόγου ενδεικτικών οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης, κατ' εφαρμογή της οδηγίας 98/24/ΕΚ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση των οδηγιών 91/322/ΕΟΚ, 2000/39/ΕΚ και 2009/161/ΕΕ της Επιτροπής».

2. Το παρόν προεδρικό διάταγμα έχει ως αντικείμενο την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλειά τους που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεσή τους σε χημικούς παράγοντες.

Άρθρο 2 (άρθρα 2-5 οδηγίας)

Χημικοί παράγοντες

Στον πίνακα της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του π.δ. 307/1986 (Α' 135), όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 2 παρ. 2 του π.δ. 90/1999 (Α' 94), 2 παρ. 3 του π.δ. 339/2001 (Α' 227), 2 παρ. 1 και 2 του π.δ. 162/2007 (Α' 202) και 2 παρ. 1 του π.δ. 12/2012 (Α' 19):

α) προστίθενται οι εξής νέοι χημικοί παράγοντες:

Χημικός παράγοντας	Χημικός (μοριακός) τύπος	Αριθ. ΕΚ (1)	CAS No (2)	ΣΗΜΕΙΩΣΗ (3)	Οριακή τιμή έκθεσης (4)		Ανώτατη Οριακή Τιμή έκθεσης (5)	
					ppm (6)	mg/m ³ (7)	ppm (6)	mg/m ³ (7)
2-αιθυλεξαν-1όλη	C ₈ H ₁₈ O	203-234-3	104-76-7	-	1	5,4	-	-
Βουτ-2-ινο-1,4-διόλη	C ₄ H ₆ O ₂	203-788-6	110-65-6	-	-	0,5	-	-
Διακετύλιο (Βουτανοδιόνη)	C ₄ H ₆ O ₂	207-069-8	431-03-8	-	0,02	0,07	0,1	0,36
Υδρογονωμένο τριφαινύλιο	C ₁₈ H ₂₂	262-967-7	61788-32-7	-	2	19	5	48

1. Αριθ. ΕΚ: Αριθμός Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ), το αριθμητικό αναγνωριστικό για ουσίες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (EINECS: European Inventory of Existing Chemical Substances).

2. CAS: Chemical Abstract Service Registry Number (Αριθμός καταχώρησης της Υπηρεσίας Χημικών Περιλήψεων).

3. Η ένδειξη «δέρμα» (Δ) στις οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης επισημαίνει το ενδεχόμενο σημαντικής διείσδυσης μέσω του δέρματος.

4. Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση 8ωρη χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε 8ωρης ημερήσιας και 40ωρης εβδομαδιαίας εργασίας του.

5. Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε δεκαπεντάλεπτης περιόδου μέσα στο χρόνο εργασίας του, έστω και αν τηρείται η οριακή τιμή έκθεσης.

6. ppm: μέρη ανά εκατομμύριο κατ' όγκο στον αέρα (ml/m³).

7. mg/m³: χιλιοστόγραμμα ανά κυβικό μέτρο αέρα σε θερμοκρασία 20 °C και πίεση 101,3 kPa

β) Αναθεωρούνται οι οριακές τιμές και οι ανώτατες οριακές τιμές έκθεσης των εργαζομένων για τους παρακάτω χημικούς παράγοντες και επιπλέον προστίθεται η ένδειξη Δ σε ορισμένους από αυτούς.

Χημικός παράγοντας	Χημικός (μοριακός) τύπος	Αριθμός ΕΚ (1)	CAS No (2)	ΣΗΜΕΙΩΣΗ (3)	Οριακή τιμή έκθεσης (4)		Ανώτατη Οριακή Τιμή έκθεσης (5)	
					ppm (6)	mg/m ³ (7)	ppm (6)	mg/m ³ (7)
Ακρολεΐνη (Ακρυλαλδεΐδη, Προπ-2-ενάλη)	C ₃ H ₄ O	203-453-4	107-02-8	-	0,02	0,05	0,05	0,12
Ακρυλικό οξύ (Προπ-2-ενικό οξύ)	C ₃ H ₄ O ₂	201-177-9	79-10-7	-	10	29	20 (10)	59 (10)
Βινυλιδενοχλωρίδιο (1,1-διχλωροαιθυλένιο)	C ₂ H ₂ Cl ₂	200-864-0	75-35-4	-	2	8	5	20
Διοξείδιο του αζώτου	NO ₂	233-272-6	10102-44-0	-	0,5	0,96	1	1,91
Διοξείδιο του θείου	SO ₂	231-195-2	7446-09-5	-	0,5	1,3	1	2,7
Δισφαινόλη Α (8) (4,4' ισοπροπυλιδενοδιφαινόλη)	C ₁₅ H ₁₆ O ₂	201-245-8	80-05-7	-	-	2	-	-
Διυδροξείδιο του ασβεστίου (9)	Ca(OH) ₂	215-137-3	1305-62-0	-	-	1	-	4
Διφαινυλικός αιθέρας (Διφαινυλαιθέρας)	C ₁₂ H ₁₀ O	202-981-2	101-84-8	-	1	7	2	14

1,4-διχλωροβενζένιο (π-διχλωροβενζόλιο)	$C_6H_4Cl_2$	203-400-5	106-46-7	Δ	2	12	10	60
Κυανιούχο κάλιο (ως κυανίδιο)	KCN	205-792-3	151-50-8	Δ	-	1	-	5
Κυανιούχο νάτριο (ως κυανίδιο)	NaCN	205-599-4	143-33-9	Δ	-	1	-	5
Κυανίδια (εκτός Υδροκυανίου, Κυανιούχου καλίου και Κυανιούχου νατρίου)				Δ	-	1	-	5
Μαγγάνιο και ενώσεις του (ως Μαγγάνιο)	Mn	-	-	-	-	0,2 ⁽⁸⁾ 0,05 ⁽⁹⁾	-	-
Μεθυλενοχλωρίδιο (Διχλωρομεθάνιο)	CH_2Cl_2	200-838-9	75-09-2	Δ	100	353	200	706
Μονοξείδιο του άνθρακα	CO	211-128-3	630-08-0	-	20	23	100	117
Μονοξείδιο του αζώτου	NO	233-271-0	10102-43-9	-	2	2,5	-	-
Μυρμηκικός μεθυλεστέρας (Μυρμηκικό μεθύλιο)	$C_2H_4O_2$	203-481-7	107-31-3	Δ	50	125	100	250
Νιτροαιθάνιο	$C_2H_5NO_2$	201-188-9	79-24-3	Δ	20	62	100	312
Τρινιτρική αλκοόλη (Νιτρογλυκερίνη)	$C_3H_5N_3O_9$	200-240-8	55-63-0	Δ	0,01	0,095	0,02	0,19
Οξικός αιθυλεστέρας	$C_4H_8O_2$	205-500-4	141-78-6	-	200	734	400	1468
Οξείδιο του ασβεστίου (9)	CaO	215-138-9	1305-78-8	-	-	1	-	4
Πυριτικός τετρααιθυλεστέρας (Πυριτικό αιθύλιο, Πυριτικό τετρααιθύλιο)	$C_8H_{20}O_4Si$	201-083-8	78-10-4	-	5	44	-	-
Τετραχλωράνθρακας (Τετραχλωρομεθάνιο)	CCl_4	200-262-8	56-23-5	Δ	1	6,4	5	32
Τετραχλωραιθυλένιο (Υπερχλωραιθυλένιο)	C_2Cl_4	204-825-9	127-18-4	Δ	20	138	40	275
Υδρίδιο του λιθίου (8)	HLi	231-484-3	7580-67-8	-	-	-	-	0,02
Υδροκυάνιο	HCN	200-821-6	74-90-8	Δ	0,9	1	4,5	5

1. Αριθ. ΕΚ: Αριθμός Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ), το αριθμητικό αναγνωριστικό για ουσίες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (EINECS: European Inventory of Existing Chemical Substances).

2. CAS: Chemical Abstract Service Registry Number (Αριθμός καταχώρησης της Υπηρεσίας Χημικών Περιλήψεων).

3. Η ένδειξη «δέρμα» (Δ) στις οριακές τιμές επαγγελματικής έκθεσης επισημαίνει το ενδεχόμενο σημαντικής διείσδυσης μέσω του δέρματος.

4. Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση 8ωρη χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε 8ωρης ημερήσιας και 40ωρης εβδομαδιαίας εργασίας του.

5. Η τιμή την οποία δεν επιτρέπεται να ξεπερνά η μέση χρονικά σταθμισμένη έκθεση του εργαζόμενου στον χημικό παράγοντα, μετρημένη στον αέρα της ζώνης αναπνοής του, κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε δεκαπεντάλεπτης περιόδου μέσα στο χρόνο εργασίας του, έστω και αν τηρείται η οριακή τιμή έκθεσης.

6. ppm: μέρη ανά εκατομμύριο κατ' όγκο στον αέρα (ml/m³).

7. mg/m³: χιλιοστόγραμμα ανά κυβικό μέτρο αέρα σε θερμοκρασία 20 °C και πίεση 101,3 kPa

8. Εισπνεύσιμο κλάσμα

9. Αναπνεύσιμο κλάσμα

10. Οριακή τιμή βραχυχρόνιας έκθεσης σε σχέση με περίοδο αναφοράς διάρκειας 1 λεπτού.

Άρθρο 3 (άρθρο 6 οδηγίας)
Μεταβατική διάταξη

Σχετικά με τις οριακές τιμές για το μονοξείδιο του αζώτου (NO), το διοξείδιο του αζώτου (NO₂) και το μονοξείδιο του άνθρακα (CO) στην υπόγεια εξόρυξη και στη διάνοιξη σηράγγων ορίζεται μεταβατική περίοδος, η οποία λήγει στις 21 Αυγούστου 2023. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι ισχύουσες κατά τη δημοσίευση του παρόντος εθνικές οριακές τιμές που ορίζονται με το π.δ. 307/1986 όπως έχει σχετικά τροποποιηθεί με το π.δ. 90/1999 (Α' 94).

Άρθρο 4 (άρθρο 7 οδηγίας)
Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν από την 21η Αυγούστου 2018.

Στην Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ανατίθεται η δημοσίευση και η εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 7 Αυγούστου 2018

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Οικονομικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

Διοικητικής Ανασυγκρότησης

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ